

DENTAL AND MEDICAL PROBLEMS

QUARTERLY

2004, Vol. 41, No. 1

Publisher

Official Organ Wroclaw Medical University and Polish Stomatological Association

Editor-in-Chief

TOMASZ KONOPKA

Vice-Editor-in-Chief

HANNA GERBER-LESZCZYSZYN

Secretary

HALINA PANEK

International Editorial Board

MARIA BUSCEMI (Palermo, Italy), JOSÉ DURAN VON ARX (Barcelona, Spain),
UWE ECKELT (Drezno, Germany), PIERRE LAFFORGUE (Lille, France),
ALINA PURIENE (Vilnius, Lithuania), YAROSLAV ZABLOTSKY (Lviv, Ukraine)

Editorial Board

TERESA BACHANEK (Lublin), TADEUSZ CIEŚLIK (Katowice), STEFAN FLIEGER (Poznań),
MICHAŁ JELEŃ (Wrocław), URSZULA KACZMAREK (Wrocław), ZDZISŁAW KRYSIŃSKI (Poznań),
ANNA MAJEWSKA (Wrocław), STANISŁAW MAJEWSKI (Kraków), ADAM MASZTALERZ
(Wrocław), TERESA MATTHEWS-BRZOZOWSKA (Poznań, Wrocław), LESZEK PARADOWSKI
(Wrocław), BOGUMIŁ PŁONKA (Wrocław), STANISŁAW POTOCZEK (Wrocław),
JADWIGA SADLAK-NOWICKA (Gdańsk), JACEK C. SZEPIETOWSKI (Wrocław),
STANISŁAW SZYMANIEC (Wrocław), TOMASZ TOMASZEWSKI (Lublin), GRAŻYNA WILK
(Szczecin), STEFAN WŁOCH (Poznań), JAN WNUKIEWICZ (Wrocław),
MAGDALENA WOCHNA-SOBAŃSKA (Łódź), WANDA WOJTKIEWICZ-ROK (Wrocław),
ANDRZEJ WOJTOWICZ (Warszawa), DARIUSZ WOŁOWIEC (Wrocław), MAREK ZIĘTEK (Wrocław)

Technical editorship

MARIOLA ABKOWICZ, DAGMARA DROZD, MAŁGORZATA KUNIEWSKA-KAUCZ,
URSZULA MAĐRZAK, ALEKSANDRA RACZKOWSKA

Address of Editorial Office

Wybrzeże L. Pasteura 2, 50-367 Wrocław, Poland
tel. /fax: (+48 71) 784 00 32
e-mail: dmp@stom.am.wroc.pl

Punktacja: KBN – 2 pkt, Index Copernicus – 3,13 pkt

Streszczenia: www.stom.am.wroc.pl/dmp

Redakcja nie odpowiada za treść reklam

Opracowanie typograficzne i projekt okładki: Maciej Szłapka

Skład i łamanie: Pracownia Składu Komputerowego TYPO-GRAF

Druk i oprawa: Wrocławska Drukarnia Naukowa im. S. Kulczyńskiego sp. z o.o.

Nakład 350 egz.

Contents

From the Vice Editor-in-Chief	7
-------------------------------------	---

Editorial

HALINA PANEK, TERESA MAŚLANKA: Evolution of Nomenclature and Classification of Temporomandibular Disorders – a Literature Overview and Own Opinions	9
---	---

Original Papers

TADEUSZ PAWELA, PIOTR SALOMON, ZBIGNIEW RAJCHEL, JERZY RABCZYŃSKI, JAN WNUKIEWICZ, JAN NIENARTOWICZ, ANDRZEJ KOMORSKI: Lateralization of Trigeminal Neuralgia	17
EWA JANKOWSKA-ANTCZAK, ANDRZEJ WOJTOWICZ, JANUSZ WYZGAŁ LESZEK PĄCZEK: Xerostomia Symptoms in Patients with Chronic Immunosuppressive Therapy after Renal Transplantation ...	23
DOROTA MIERZWA-DUDEK, MARZENA DOMINIAK, TOMASZ KONOPKA: Guided Tissue Regeneration in the Treatment of Class II Furcation Defects – Preliminary Report	29
GRAŻYNA GRZESIAK-JANAS, ANNA JANAS, MONIKA RATAJEK-GRUDA: Comparison of Efficacy of Conventional Surgical Frenuloplasty of the Upper and Lower Lip and the Tongue with Laser Technique ..	39
BARBARA OWCZAREK, MAŁGORZATA KIERNICKA, EWA GAŁKOWSKA, JOANNA WYSOKIŃSKA-MISZCZUK: Influence of Laser Biostimulation on the Healing of Tissues in Patients Treated at Chronic Periodontitis	45
TERESA MATTHEWS-BRZozowska, HENRYK FILIPOWSKI, JOANNA ANTOSZEWSKA: Contribution of Selected Factors Influencing Intraoral Environment Estimated by Means of the Krefft Method	51
IWONA GRZESIAK, URSZULA KACZMAREK: Mothers' Knowledge and Awareness of their up to 3 Years Old Children's Oral Health	59
LIDIA POSTEK-STEFANŃSKA, DARIA BOJDA, AGNIESZKA WIERZBICKA, ALEKSANDRA KOZIARZ, OLGA MICHELEWICZ, JUSTYNA KALACIŃSKA: Status of Stomatognathic System and Oral Hygiene Condition of 12-Year-Old Children from Miasteczko Śląskie Area – Comparative Study after 20 Years	67
JUSTYNA ŁYSZCZARZ, MARTA DYRAS, BARBARA BARSZCZ: Oral Health Status and Nutritional Behaviors among Pupils Aged 13–15 Years from Grammar School in Niepołonice	73
KATARZYNA HERMAN, KATARZYNA JANKOWSKA, ELŻBIETA SOŁTAN: Developmental Defects of Enamel and Caries among 12–13-Year-Old Children from the City of Wrocław	79
HALINA PANEK: Analyses of Incidence of Bruxism in Functional Models of Occlusion	85

Reviews

TADEUSZ CIEŚLIK, PIOTR JĘDRZEJEWSKI: <i>Rhabdomyoma</i> – Rare Neoplastic Tumor of Head and Neck Area – Review of Literature	91
MICHAŁ JELEŃ, JOANNA JELEŃ-KRZESZEWSKA: Polymorphous low-grade Adenocarcinoma of Salivary Glands – Dilemma and Challenge for Pathologist	95
RAFAŁ WIENCH, IGOR KALAMARZ, AGNIESZKA KĘDZIA, ŁUKASZ GIŁOWSKI, IWONA PŁOCICA, TADEUSZ F. KRZEMIŃSKI: Articaine Hydrochloride – Current Knowledge	99
ŁUKASZ GIŁOWSKI, IWONA PŁOCICA, RAFAŁ WIENCH, IGOR KALAMARZ, TADEUSZ F. KRZEMIŃSKI: The Application of Periotron 8000 in Diagnosis and Studies of Periodontal Diseases	107
ANNA KURNATOWSKA, EWA BIENIEK: Oral Lesions in Patients with Insulin-Dependent Diabetes Mellitus	113
ZBIGNIEW KOZŁOWSKI, TOMASZ KONOPKA: Selected Problems from Pharmacotherapy of Oral Mucosa Diseases	119

Clinical Case

RÓŻA PETERSON-JĘCKOWSKA, ANGELIKA WÓJCICKA, ANNA KURNATOWSKA: Changes in Oral Cavity During the Course of Systemic Lupus Erythematosus – Case Report	125
JAN NIENARTOWICZ, DANUTA MARKOWSKA-KOSNO, JAN WNUKIEWICZ: Sequestering Maxilla Bones Inflammation – Case Report	131
BOGUMIŁ LEWANDOWSKI, ROBERT BRODOWSKI, MARTA MUCHA: The Necrosis of Mucous Membrane in Mouth in Chronic Circulatory Failure – Case Report	135
MARZENA DOMINIĄK: Two Year Observation of Creeping Attachment in Untreated Gingival Recessions – Case Report	139
MAGDALENA MENDAK, EWA KAROLEWSKA: Oral Piercing – Case Series	145

Reports

BARBARA BRUZIEWICZ-MIKŁASZEWSKA: Prof. Janina Galasińska-Landsbergerowa (1903–1998) – the First Lady of Prosthodontic Dentistry in Poland	151
Report from Board Activity of the Lower Silesian Branch of the Polish Stomatological Association in Wrocław in the Years 2000–2003	155
Report from Board Activity of the Lower Silesian Branch of the Polish Stomatological Association in Wrocław in the Year 2003	159

Spis treści

Od Zastępcy Redaktora	7
-----------------------------	---

Artykuł redakcyjny

HALINA PANEK, TERESA MAŚLANKA: Ewolucja terminologii i klasyfikacji schorzeń stawów skroniowo- -żuchwowych w świetle piśmiennictwa i własnych przemyśleń	9
---	---

Prace oryginalne

TADEUSZ PAWELA, PIOTR SALOMON, ZBIGNIEW RAJCHEL, JERZY RABCZYŃSKI, JAN WNUKIEWICZ, JAN NIENARTOWICZ, ANDRZEJ KOMORSKI: Lateralizacja w neuralgii nerwu trójdzielnego	17
EWA JANKOWSKA-ANTCZAK, ANDRZEJ WOJTOWICZ, JANUSZ WYZGAŁ, LESZEK PĄCZEK: Objawy ksero- stomii u pacjentów leczonych lekami immunosupresyjnymi po przeszczepieniach nerki	23
DOROTA MIERZWA-DUDEK, MARZENA DOMINIAK, TOMASZ KONOPKA: Sterowana regeneracja tkanek w chirurgicznym leczeniu furkacji II klasy – badania wstępne	29
GRAŻYNA GRZESIAK-JANAS, ANNA JANAS, MONIKA RATAJEK-GRUDA: Porównanie skuteczności metod klasycznych z techniką laserową plastyki wędzidełka wargi górnej, dolnej i języka	39
BARBARA OWCZAREK, MAŁGORZATA KIERNICKA, EWA GAŁKOWSKA, JOANNA WYSOKIŃSKA-MISZCZUK: Wpływ biostymulacji laserowej na gojenie tkanek u pacjentów leczonych z powodu przewlekłego zapalenia przyzębia	45
TERESA MATTHEWS-BRZozowska, HENRYK FILIPOWSKI, JOANNA ANTOSZEWSKA: Udział wybranych czynników wpływających na środowisko jamy ustnej określane metodą Krefft	51
IWONA GRZESIAK, URSZULA KACZMAREK: Wiedza prozdrowotna matek i świadomość stanu uzębienia ich dzieci w wieku do 3 lat	59
LIDIA POSTEK-STEFAŃSKA, DARIA BOJDA, AGNIESZKA WIERZBICKA, ALEKSANDRA KOZIARZ, OLGA MICHLEWICZ, JUSTYNA KALACIŃSKA: Stan narządu żucia i higieny jamy ustnej u 12-latków z tere- nu Miasteczka Śląskiego – badania porównawcze po 20 latach	67
JUSTYNA ŁYSZCZARZ, MARTA DYRAS, BARBARA BARSZCZ: Stan uzębienia a zwyczaje żywieniowe wśród młodzieży w wieku 13–15 lat uczęszczającej do gimnazjum w Niepołomicach	73
KATARZYNA HERMAN, KATARZYNA JANKOWSKA, ELŻBIETA SOŁTAN: Zaburzenia mineralizacji twardych tkanek zębów a próchnica u 12–13-letnich dzieci wrocławskich	79
HALINA PANEK: Analiza występowania bruksizmu w modelach funkcjonalnych zgryzu	85

Prace poglądowe

TADEUSZ CIEŚLIK, PIOTR JĘDRZEJEWSKI: Mięśniak prążkowanokomórkowy (<i>rhabdomyoma</i>) – rzadki guz okolicy głowy i szyi – przegląd piśmiennictwa	91
MICHAŁ JELEŃ, JOANNA JELEŃ-KRZESZEWSKA: <i>Polymorhous low-grade adenocarcinoma</i> gruczołów śli- nowych – dylemat i wyzwanie dla patologa	95
RAFAŁ WIENCH, IGOR KALAMARZ, AGNIESZKA KĘDZIA, ŁUKASZ GIŁOWSKI, IWONA PŁOCICA, TADEUSZ F. KRZEMIŃSKI: Chłorowodorek artykainy – aktualny stan wiedzy	99
ŁUKASZ GIŁOWSKI, IWONA PŁOCICA, RAFAŁ WIENCH, IGOR KALAMARZ, TADEUSZ F. KRZEMIŃSKI: Zasto- sowanie urządzenia Periotron 8000 w badaniach i diagnostyce chorób przyzębia	107
ANNA KURNATOWSKA, EWA BIENIEK: Zmiany w jamie ustnej u chorych na cukrzycę insulinozależną .	113
ZBIGNIEW KOZŁOWSKI, TOMASZ KONOPKA: Wybrane zagadnienia z farmakoterapii chorób błony śluzo- wej jamy ustnej	119

Prace kazuistyczne

RÓŻA PETERSON-JĘCKOWSKA, ANGELIKA WÓJCICKA, ANNA KURNATOWSKA: Zmiany w jamie ustnej w przebiegu tocznia rumieniowatego układu – opis przypadku	125
JAN NIENARTOWICZ, DANUTA MARKOWSKA-KOSNO, JAN WNUKIEWICZ: Sekwestrujące zapalenie kości szczęki – opis przypadku	131
BOGUMIŁ LEWANDOWSKI, ROBERT BRODOWSKI, MARTA MUCHA: Martwica błony śluzowej jamy ustnej w przebiegu przewlekłej niewydolności krążenia – opis przypadku	135
MARZENA DOMINIĄK: Dwuletnie obserwacje pełzającego przyczepu w nieleczonych recesjach dziąsła – opis przypadku	139
MAGDALENA MENDAK, EWA KAROLEWSKA: Piercing (kolczykowanie) jamy ustnej – opis przypadków	145

Sprawozdania

BARBARA BRUZIEWICZ-MIKŁASZEWSKA: Prof. dr hab. Janina Galasińska-Landsbergerowa (1903–1998) – pierwsza dama protetyki stomatologicznej w Polsce	151
Sprawozdanie z działalności Zarządu Oddziału Dolnośląskiego Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego we Wrocławiu za okres 2000–2003	155
Sprawozdanie z działalności Zarządu Oddziału Dolnośląskiego Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego we Wrocławiu za rok 2003	159

Od Zastępcy Redaktora

From the Vice Editor-in-Chief

Obecny numer „Dental and Medical Problems” w znacznej części jest poświęcony chirurgii stomatologicznej i szczękowo-twarzowej. Problemy kliniczne, będące przedmiotem zainteresowania tych specjalności, są złożone, ponieważ symptomatologia i diagnostyka chorób twarzy i jamy ustnej wymagają współpracy z lekarzami pokrewnych specjalności. O takim postrzeganiu tej dyscypliny decyduje lokalizacja patologii na pograniczu wielu narządów i układów oraz kompleksowość terapii. Szczególnie wyraźne staje się to współcześnie, w dobie doskonalenia możliwości diagnostycznych i wzbogacania metod chirurgicznych o doświadczenia chirurgii wielonarządowej. Wprowadzanie zaawansowanych technologicznie metod do leczenia nowotworów głowy i szyi, rozwój chirurgii endoskopowej, doskonalsze metody mikrochirurgiczne oraz wszczepy śródkostne ma na celu uzyskanie jak najlepszej rehabilitacji czynnościowej pacjenta. W leczeniu następstw urazów oraz zniekształceń po przebyтым leczeniu onkologicznym istotnego znaczenia nabiera bioinżynieria materiałowa. Rekonstrukcje twarzoczaszki z użyciem przeszczepów autogennych są coraz rzadziej wykonywane, wykorzystuje się biomateriały, zawierające aktywne biologicznie czynniki wzrostu tkanek, które pozwalają na odtworzenie nie tylko kostnych struktur czaszki, ale także mięśni i ubytków błony śluzowej. Osteogeneza dystrykcyjna, wykorzystana po raz pierwszy w chirurgii szczękowo-twarzowej przed 10 laty, umożliwiła odbudowę tkanki kostnej i tkanek miękkich w sposób szybki i kontrolowany. Można oczekiwać rozwoju zewnątrzustnych dystraktorów, które znajdą zastosowanie w leczeniu wszystkich wad nabytych i wrodzonych, związanych z ubytkiem tkanek.

Najbliższe miesiące i lata będą bardzo ważne w życiu każdego z nas w związku z przyjęciem Polski do Unii Europejskiej. Wyzwaniem stanie się dostosowanie do innych warunków pracy oraz stawienie czoła konkurencji. Wzrosną oczekiwania wobec nas samych i otoczenia, ale także zwiększą się możliwości rozwoju zawodowego i będzie ułatwiony dostęp do najnowszych osiągnięć medycyny. Dla wielu młodszych kolegów, którzy dziś kończą studia i myślą o specjalizacji z zakresu chirurgii szczękowo-twarzowej, przyjęcie standardów unijnych może oznaczać obowiązek ukończenia dwu fakultetów: medycznego i stomatologicznego. Planując swą karierę zawodową, powinni mieć na uwadze, że wymagania nowej rzeczywistości nie mogą zmienić naszej wrażliwości na cierpienia chorych.

HANNA GERBER-LESZCZYNSKA

Komisja, w składzie: prof. dr hab. Adam Masztalerz, prof. dr hab. Bogumił Płonka, prof. dr hab. Stanisław Potoczek, dr n. med. Hanna Gerber-Leszczyszyn, na posiedzeniu 7 stycznia 2004 r. przyznała wyróżnienia za najlepsze prace opublikowane w „Dental and Medical Problems” w 2003 roku.

W kategorii **najlepsza praca oryginalna** wyróżnienie przyznano zespołowi:

MARZENA DOMINIAK, DOROTA MIERZWA-DUDEK, TOMASZ KONOPKA, KAROL CAŁKA za pracę:
Zagęszczona masa płytek krwi (PRP) w leczeniu recesji dziąsła – badania wstępne.

W kategorii **debiut publikacyjny** wyróżniono:

GREGORA KAROLONKA i MONIKĘ KAROLONEK za pracę:
Życie studenckie na Uniwersytecie Wrocławskim w XIX i XX wieku ze szczególnym uwzględnieniem korporacji studentów Instytutu Dentystycznego.

Redakcja „Dental and Medical Problems” wszystkim wyróżnionym składa serdeczne gratulacje oraz życzenia dalszych sukcesów w pracy naukowej.

Editorial Policy – the Review Process

- The article is submitted to head Editor, addressed to the Editorial Office.
- The Editor reviews the manuscript and decides whether to accept it for review, send back for modification or reject outright.
 - The Editor sends the manuscript (with identity of the authors removed) to two referees – experts in the particular discipline (mainly from the Editorial Board), with the request that referee comments with the manuscript are back to Editor in four weeks.
 - When the comments of the expert reviewer are returned, the Editor decides whether to accept it, accept with modifications or reject the manuscript. This decision is based on the quality, importance and innovatory of the manuscript. The Editor has the final decision on the acceptance of the manuscript.
 - The Editor declares the acceptance decision and suggestions to the authors. The authors receive the anonymous version of reviewer's comments.
 - The authors re-submit the modified manuscript to the Editor as soon as possible.
 - The article is sent for copy-editing.
 - One set of proofs is sent to the authors for minor corrections.
 - The first author receives 10 free copies of the article.
 - The abstract of article can be found on the internet page.
 - Manuscripts accepted for publication can be found on Journal's website: www.stom.am.wroc.pl/dmp

Zasady kwalifikacji pracy do druku

- Praca jest przesyłana pod adres Redakcji.
- Redakcja wstępnie ocenia pracę i decyduje o jej przekazaniu do recenzji, odesłaniu do autora w celu modyfikacji lub o odrzuceniu.
 - Redakcja przesyła pracę (bez identyfikacji autorów) do dwóch recenzentów – ekspertów z danej dziedziny (głównie z Rady Naukowej). Recenzenci w ciągu 4 tygodni przedstawiają ocenę pracy na specjalnym arkuszu.
 - Po otrzymaniu recenzji Redakcja decyduje o akceptacji pracy do druku, przesłaniu do autorów w celu modyfikacji lub o jej odrzuceniu. Ocena uwzględnia wartość, znaczenie i nowatorskość pracy. Ostateczną decyzję o przyjęciu pracy do druku podejmuje Redakcja.
 - Redakcja powiadamia autorów pracy o swojej decyzji, przedstawia wskazówki dotyczące ewentualnej poprawy pracy. Autorzy otrzymują anonimową wersję recenzji.
 - Autorzy, najszybciej jak jest to możliwe, zwracają poprawioną pracę do Redakcji.
 - Praca jest przekazywana do składu.
 - Redakcja przesyła roboczą wersję pracy do autorów w celu naniesienia drobnych poprawek.
 - Pierwszy autor otrzymuje bezpłatnie 10 nadbitek artykułu.
 - Na stronie internetowej ukazuje się streszczenie pracy.
 - Prace zakwalifikowane do druku można znaleźć na stronie internetowej czasopisma: www.stom.am.wroc.pl/dmp